

TIPS: HOE BREID JE JE LESSENSERIE UIT?

Wil je dat je lessenserie een blijvend resultaat oplevert waar je leerlingen trots op zijn? In dit hoofdstuk vind je tips hoe je je lessenserie kunt uitbreiden. Maak bijvoorbeeld posters of organiseer een tentoonstelling in de binnenstad. Of maak met je leerlingen grote, echt bruikbare kunstmeubels.

PRESENTEER ALLE WERKSTUKKEN OP ÉÉN POSTER

TIP
1

Maak per klas een poster met alle eindresultaten. Zo heb je een mooi overzicht. De poster kan ook de inspiratiebron vormen als je grote kunstmeubels gaat maken (zie tip 2). Als de grote kunstmeubels af zijn, is het leuk de poster erbij te exposeren. Zo kan iedereen zien wat eraan vooraf is gegaan.

MAAK EEN AANTAL MEUBELS IN HET GROOT

TIP
2

Je kunt de kunstmeubels ook in het groot maken. Zorg dan voor een stevig binnenwerk. Maartje Korstanje bouwt haar meubels alleen maar op uit karton. Dit kost weken om te maken. Veel handiger is om een binnenwerk van hout te maken.

Het werkstuk 'berenstoel' is samen met de jongen die het gemaakt heeft in het groot nagemaakt als kunstmeubel

VERWERK WERKSTUKKEN IN KUNSTMEUBELS

TIP
3

Sommige werkstukken zijn zo mooi dat je ze onderdeel kunt maken van een kunstmeubel.

WERK SAMEN MET BOUWTECHNIEK EN/OF ELEKTROTECHNIEK

TIP
4

Heeft jouw vmbo-school een afdeling Bouwtechniek? Vraag dan of zij eenvoudige stoelen, banken, kubussen en dergelijke kunnen maken. Zorg voor een heldere opdracht: hoe moet het meubel eruit zien? Hoe groot? Met rugleuning? En hoeveel? Vraag of de afdeling Elektrotechniek lampen wil voorzien van fittingen en bedrading. Houd er wel rekening mee dat het materiaal dat deze afdelingen gebruiken betaald moet worden uit het budget van CKV of Beeldende Vorming.

MAAK EEN TENTOONSTELLING IN DE BINNENSTAD

TIP
5

Als je helemaal uit wilt pakken, maak dan een tentoonstelling in de binnenstad. Het maakt leerlingen heel trots. Kies voor locaties die openbaar toegankelijk zijn zoals een bibliotheek, schouwburg, creatief centrum, gemeentehuis, lunchroom of winkel. Ook een leegstaand winkelpand is leuk. Let wel op dat het veel tijd kost om de eigenaar via de makelaar te achterhalen en om de eigenaar te overtuigen.

**TIP
6**
MAAK DE MEUBELS VOOR EEN BEPAALDE LOCATIE

Wat ook kan is meubels maken voor een bepaalde locatie. Welke meubels zijn handig op jullie eigen school? Op Het Hooghuis wilde de directeur graag een bank in de hal voor ouders en andere gasten die even moeten wachten. Ook hebben leerlingen een lamp gemaakt voor een lunchroom. En we hebben veel kunstmeubels weggegeven aan basisscholen. Die staan ook te springen om leuke meubels voor in school.

Tip: vraag hulp aan de conciërge om de meubels te verplaatsen naar andere locaties

**TIP
7**
VRAAG EXTRA HULP VAN BUITEN SCHOOL

Neem contact op met een kunstacademie in de buurt en vraag of zij stagiair(e)s beschikbaar hebben voor dit project. Tijdens ons project hebben kunstenaars (in opleiding) en stagiaires (o.a. van de opleiding Fine Art en Docentenopleiding Beeldende Kunst en Vormgeving) geholpen met het maken van de kunstmeubels. Zij konden de kleine groepjes begeleiden en helpen hun ideeën stapsgewijs uit te voeren. Studenten van het ROC, richting Detailhandel, hebben geholpen met het inrichten van de tentoonstelling in de binnenstad. Wie weet kan dit in jouw stad ook en kom je meteen een paar oud-leerlingen tegen.

EXTRA WORKSHOP

MAAK GROTE FANTASIEMEUBELS
BASISMATERIALEN

- ▶ Verzamel karton (denk aan supermarkten, bouwmarkten, fietswinkels en warenhuizen).
- ▶ Koop houtlijm (vijf liter-emmers).
- ▶ Haal bij de snackbar lege mayonaise-emmers met deksels.
- ▶ Koop goedkope afwasteiltjes, lijmpistolen, stanleymessen, latex handschoenen.
- ▶ Regel een bouwzeil.

UITBREIDINGSMATERIALEN

Houtlatten, goedkope plastic voetballen en strandballen, purschuim, bee-board, tape.

Tip: Bee-board (karton met een honingraatstructuur) is heel handig. Er is een fabriek in Nederland waar je reststukken kunt ophalen.

1 ZO MAAK JE DE MEUBELVORM

- ▶ Laat je leerlingen in kleine groepjes (3 à 4 leerlingen) bedenken wat ze willen maken. Haal inspiratie uit de werkstukken op de poster.
- ▶ Pas de vorm van het houten basismeubel aan met grote stukken karton. Lijm deze aanpassingen vast met een lijmpistool, of gebruik tape. Werk eventueel met extra houten latjes. Dit vergt wel meer begeleiding.
- ▶ Wil je ronde vormen maken? Werk dan met goedkope plastic voetballen en opblaasbare strandballen. Ook het oprollen van stroken karton werkt goed. Rol de strook op en zet de vorm vast met een druppeltje hete lijm of papiertape. Zodra er een aantal lagen karton-maché op de vormen zit, is het al zo stevig dat het zijn vorm zal behouden. Dat er lucht in de vorm zit maakt dan niks meer uit.

*Jaaa, dat ga ik ook maken
en ik hoef niet te schetsen!*

2 ZO MAAK JE KARTON-MACHÉ

- ▶ Neem een emmer houtlijm.
- ▶ Verdeel deze houtlijm over drie emmers die ongeveer even groot zijn als de emmer houtlijm.
- ▶ Vul de houtlijm aan met lauwwarm water. De verhouding is 1/3 lijm en 2/3 water. De emmer is nu ongeveer voor 70% gevuld met water en lijm.
- ▶ Scheur karton aan stukken van ongeveer 20 cm bij 20 cm.
- ▶ Week dit minstens een half uur in een van de emmers. De emmer mag je zo vol mogelijk stoppen met karton.
- ▶ De deksel van de emmer hoeft er alleen op als je de karton-maché een tijdje niet gebruikt. Het mengsel blijft een paar weken goed.

TIP 1

Let op! Sommig karton heeft een laag met een waterafstotende coating. Dit plakt niet lekker. Het beste is het goedkope slappe karton uit China.

TIP 2

Verschil tussen papier-maché en karton-maché
Papier-maché droogt veel langzamer dan karton-maché. Ook is papier-maché veel minder stevig.

Leerlingen hebben geleerd anders naar dingen te kijken en open te staan voor het vreemde'

— Brechtje de Vries, docent Beeldende Vorming van Het Hooghuis Oss

3 PLAKKEN

- ▶ Zorg dat de vloer bedekt is met het bouwzeil. En zorg dat je leerlingen oude kleren aan hebben of leen stofjassen bij Bouwtechniek. Let ook op bescherming voor schoenen.
- ▶ Om een 'oceaan van lijm' te voorkomen is het belangrijk dat leerlingen het karton uit de emmers goed uitknippen boven de emmer. Leg het uitgeknepen karton daarna in een afwasteil. Dit uitknippen is een mooie taak voor 1 à 2 leerlingen.
- ▶ De andere leerlingen uit het groepje gaan vanuit de afwasteil plakken. Zorg dat ze geen dikke proppen of dikke lagen opplakken; deze drogen niet goed.

- ▶ Is het meubel helemaal bedekt met een laag karton-maché? Dan moet het drogen. Het ligt aan de ruimte hoe lang het meubel moet drogen. Buiten in de zon is het na één uur droog, binnen kan het soms een dag duren.
- ▶ Als er drie tot vier lagen op het meubel zitten, is het stevig genoeg om zijn vorm te behouden.

TIP 3

Zet een ventilator op het meubel, dan droogt het sneller!

TIP 4

Wil je zien hoe de kunstmeubels in Oss werden gemaakt? Bekijk dan de film 'Osse leerlingen maken kunstmeubels' op het Museum Jan Cunen YouTube-kanaal.

REACTIES VAN LEERLINGEN

- ▶ *'De workshop was leuk, maar wel een beetje smerig'* – Kubra, 14 jaar
- ▶ *'Ik wist niet dat karton zo sterk kon worden, dat je erop kunt zitten'* – Eyup, 16 jaar
- ▶ *'Deze workshop vond ik het leukst om te doen, omdat ik zelf mocht bedenken wat ik ging maken'* – Sanne, 13 jaar
- ▶ *'Zelf een stoel of bank van karton en lijm maken vond ik het leukste onderdeel van het project. Ik kon zelf zien wat Maartje eraan heeft gedaan en dat het heel veel werk is'* – Danique, 14 jaar